

**RAAD VAN
DE EUROPESE UNIE**

**Brussel, 3 juni 2009
(OR. en)**

**10523/1/09
REV 1**

LIMITE

**JAI 346
COMIX 469
COTER 60
ENFOPOL 159
USA 39
ASIM 57
COHOM 126
COJUR 15
POLGEN 97**

NOTA

van: het voorzitterschap

aan: het COREPER/de RAAD

Betreft: Ontwerp-conclusies van de Raad en van de vertegenwoordigers van de regeringen der lidstaten over de sluiting van het detentiecentrum Guantanamo Bay

Inleiding

Naar aanleiding van de besprekingen in het Gemengd Comité op ministerieel niveau van 6 april 2009 over de aanstaande sluiting van het detentiecentrum Guantanamo Bay heeft het Coreper opdracht gekregen om na te gaan of er, met het oog op de mogelijke opvang van ex-gedetineerden uit Guantanamo door een aantal EU-lidstaten en met Schengen geassocieerde landen, behoefte bestaat aan een mechanisme voor informatie-uitwisseling, en hoe dat eruit moet zien. Vervolgens hebben er besprekingen plaatsgevonden op het niveau van de deskundigen, op 16 en 22 april en 11 en 18 mei 2009, en in het Coreper op 23 april en 6 en 20 mei 2009. In het licht van die besprekingen verzoekt het voorzitterschap de JBZ-Raad de conclusies van de Raad en van de vertegenwoordigers van de regeringen der lidstaten aan te nemen, met inbegrip van het mechanisme voor het delen van informatie als beschreven in bijlage dezes.

Ontwerp-conclusies van de Raad en van de vertegenwoordigers van de regeringen der lidstaten over de sluiting van het detentiecentrum Guantanamo Bay

De Raad van de Europese Unie en de vertegenwoordigers van de regeringen der lidstaten,

in de wens zich in te zetten voor nauwere trans-Atlantische samenwerking met de Verenigde Staten van Amerika op het gebied van vrijheid, veiligheid, en recht, op basis van gedeelde waarden, in het bijzonder de eerbiediging van de rechten van het individu en de beginselen van de rechtsstaat, welke voortvloeien uit de constitutionele tradities van de Verenigde Staten en de EU-lidstaten, en op basis van wederzijds respect, gemeenschappelijke belangen en wederkerigheid,

in de overtuiging dat de Europese Unie en de Verenigde Staten van Amerika gemeenschappelijke doelstellingen delen, namelijk het terrorisme te bestrijden maar tevens de rechtsstaat te handhaven en de eerbiediging van het internationaal recht, de mensenrechten en de fundamentele vrijheden in praktijk te brengen en te propageren,

zich verheugend over het besluit van de president van de Verenigde Staten van Amerika om het detentiecentrum Guantanamo Bay te sluiten en om een heroverweging te gelasten van het beleid inzake detentie, berechting, overbrenging en ondervraging in het kader van terrorismebestrijding,

akte nemend van het verzoek van de regering van de Verenigde Staten om haar te helpen bij het opvangen van de "voor vrijlating vrijgegeven" personen die om dwingende redenen niet kunnen terugkeren naar hun land van herkomst, maar die te kennen hebben gegeven dat zij wensen te worden opgevangen door een EU-lidstaat of een met Schengen geassocieerd land,

bevestigend dat de verantwoordelijkheid voor het sluiten van Guantanamo en voor het opvangen van de ex-gedetineerden in de eerste plaats bij de Verenigde Staten berust,

er nota van nemend dat de Verenigde Staten hun verantwoordelijkheid erkennen door bepaalde ex-gedetineerden die aangeven door de Verenigde Staten te willen worden opgevangen, toe te laten,

in de wens dit proces te ondersteunen tegen de achtergrond van een grondige heroverweging van het terrorismebestrijdingsbeleid van de VS, conform de rechtsstaat en het internationaal recht, in de verwachting dat onderliggende beleidskwesties worden aangepakt,

erkennend dat de beslissingen over de opvang en de juridische status van een ex-gedetineerde tot de uitsluitende verantwoordelijkheid en bevoegdheid behoren van de ontvangende lidstaat of het ontvangende met Schengen geassocieerde land,

overwegend dat onderdanen van derde landen die legaal in een lidstaat of een met Schengen geassocieerd land verblijven, in de regel het recht hebben zich vrij te verplaatsen op het grondgebied van andere lidstaten of met Schengen geassocieerde landen, onder de in de bepalingen van het Schengenacquis gestelde voorwaarden,

erkennend dat, als resultaat van de afschaffing van de controles aan de binnengrenzen van het Schengengebied, een beslissing van een lidstaat om een ex-gedetineerde toe te laten, ook de andere lidstaten en met Schengen geassocieerde landen aangaat, met name ten aanzien van de interne veiligheid, en dat daarom overleg en het delen van informatie belangrijk zijn, zowel voor als na het nemen van een beslissing over de opvang van een ex-gedetineerde, waaronder informatie betreffende een verandering van verblijfplaats van een ex-gedetineerde, teneinde alle lidstaten en met Schengen geassocieerde landen de kans te geven om relevante informatie te delen en indien nodig passende maatregelen te nemen, zoals maatregelen die tijdelijk het vrije verkeer beperken, een en ander overeenkomstig het Schengenacquis.

erop wijzend dat de met Schengen geassocieerde landen moeten worden betrokken bij het delen van informatie onder de lidstaten, zoals beschreven in bijlage dezes,

verlangend bij te dragen aan het creëren van omstandigheden waardoor de lidstaten die bereid zijn ex-gedetineerden op te vangen wellicht met de Verenigde Staten kunnen samenwerken bij het vinden van opvang voor de ex-gedetineerden die "voor vrijlating zijn vrijgegeven", die de Amerikaanse regering niet wenst te vervolgen, die om dwingende redenen niet kunnen terugkeren naar hun land van herkomst en wensen te worden overgebracht naar een lidstaat of een met Schengen geassocieerd land,

roepen de lidstaten die bereid zijn ex-gedetineerden op te vangen, ertoe op alleen de opvang van ex-gedetineerden die onder de hierboven beschreven categorie vallen, in overweging te nemen,

roepen de ontvangende lidstaten ertoe op oog te hebben voor de overwegingen van openbare orde en veiligheid, ook die van de andere lidstaten, teneinde te vermijden dat ex-gedetineerden de openbare orde en de interne veiligheid van de lidstaten en de met Schengen geassocieerde landen in gevaar brengen, alsook - onverminderd eventuele steun van de Verenigde Staten - de integratie van de betrokkenen door middel van passende maatregelen te bevorderen, met volledige eerbiediging van hun mensenrechten en fundamentele vrijheden,

zijn het erover eens dat het delen van informatie tussen de lidstaten en de met Schengen geassocieerde landen, via de bestaande kanalen, zowel vóór als na het nemen van een beslissing over de opvang van ex-gedetineerden van even groot belang is,

stemmen dan ook in met het mechanisme voor informatie-uitwisseling inzake ex-gedetineerden uit Guantanamo, zoals beschreven in bijlage dezes,

nemen er akte van dat de met Schengen geassocieerde landen deze conclusies volledig onderschrijven.

verklaren eens te meer dat deze conclusies geenszins zijn op te vatten als een verzoek aan de lidstaten en de met Schengen geassocieerde landen die niet voornemens zijn ex-gedetineerden op te vangen, om zulks toch te doen.

Mechanisme voor informatie-uitwisseling over ex-gedetineerden uit Guantanamo

De met de toepassing van het Schengenacquis geassocieerde landen worden in beide fasen betrokken bij het mechanisme voor het delen van informatie; onderdanen van derde landen die legaal in een van de betrokken lidstaten of met Schengen geassocieerde landen verblijven, kunnen zich op grond van de bepalingen van dat acquis immers vrij verplaatsen over het gehele Schengengebied.

De beslissing over de opvang van ex-gedetineerden behoort tot de bevoegdheid van een ontvangende lidstaat of een ontvangend met Schengen geassocieerd land. Doordat onderdanen van derde landen die legaal in een lidstaat of een met Schengen geassocieerd land verblijven, in de regel het recht hebben om zich vrij te verplaatsen op het grondgebied van andere lidstaten of met Schengen geassocieerde landen, onder de in de bepalingen van het Schengenacquis gestelde voorwaarden, gaat die beslissing ook de andere lidstaten en met Schengen geassocieerde landen aan. De ontvangende lidstaat of het ontvangende met Schengen geassocieerde land moet derhalve oog hebben voor de overwegingen van openbare orde en veiligheid van andere lidstaten en met Schengen geassocieerde landen; zij dragen immers de verantwoordelijkheid voor het verzekeren van de veiligheid binnen de EU en het Schengengebied.

Informatiedeling en samenwerking zijn derhalve essentieel en behoren tot de **verantwoordelijkheid van de lidstaten en de met Schengen geassocieerde landen.**

Aangelegenheden in verband met de bescherming van **persoonsgegevens** die worden uitgewisseld en de beveiliging van de uitgewisselde gegevens worden beheerst door het nationale recht van de betrokken lidstaten en met Schengen geassocieerde landen en door de wetgeving van de EU en de Raad van Europa, met volledige eerbiediging van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden.

Eerste fase van de informatiedeling

Elke lidstaat die of elk met Schengen geassocieerd land dat overweegt een ex-gedetineerde op te vangen, **informeert** alle andere lidstaten en met Schengen geassocieerde landen alvorens een definitieve beslissing in die zin te nemen, en verstrekt aan de andere lidstaten en met Schengen geassocieerde landen alle informatie - inclusief informatie over de voorgenomen juridische status zodra die is vastgesteld - die nodig is opdat die andere lidstaten of landen zelf het mogelijke veiligheidsrisico in verband met de opvang kunnen bepalen en kunnen nagaan of de betrokkene aan een gerechtelijke procedure onderworpen is. Dat is nodig om die lidstaten en landen de kans te geven opmerkingen te maken en/of maatregelen voor te bereiden die zij passend achten voor de interne veiligheid.

Lidstaten of met Schengen geassocieerde landen die door de Verenigde Staten zijn verzocht personen op te vangen en die zich bereid hebben verklaard een dergelijke opvang in overweging te nemen, verzoeken te dien einde de Verenigde Staten, die aan dat verzoek moeten voldoen, om mededeling van alle beschikbare (vertrouwelijke en andere) inlichtingen en informatie over die personen die relevant zijn om hen in staat te stellen een weloverwogen besluit te nemen en de nodige informatie met andere lidstaten en met Schengen geassocieerde landen te delen.

Alle lidstaten en met Schengen geassocieerde landen worden in kennis gesteld van de definitieve beslissingen die door de betrokken lidstaten of met Schengen geassocieerde landen zijn genomen.

Er bestaan reeds mechanismen voor het delen van informatie onder bovengenoemde landen (bijv. onder de nationale instanties die bevoegd zijn voor veiligheid en inlichtingen, SIRENE, Europol); deze worden, zoals in andere soortgelijke gevallen, voor informatie-uitwisseling gebruikt, mits aan alle wettelijke voorwaarden is voldaan.

De lidstaten gebruiken deze mechanismen zo doeltreffend mogelijk, zodat informatie zo breed mogelijk kan worden uitgewisseld tussen alle lidstaten en met Schengen geassocieerde landen, wat noodzakelijk is om een volledig beeld te schetsen van de mogelijke gevolgen van de opvang van een ex-gedetineerde.

Afgezien van het feit dat de lidstaten elkaar op EU-niveau op de hoogte houden, verstrekt elke lidstaat die of elk met Schengen geassocieerd land dat overweegt een ex-gedetineerde op te vangen, deze algemene informatie over het desbetreffende verzoek van de VS en de informatie over zijn beslissing (al dan niet opvangen) aan het Gemengd Comité op het niveau van hoge ambtenaren, met volledige inachtneming van de voorschriften inzake gegevensbescherming.

Tweede fase van de informatie-uitwisseling

Onverminderd de bestaande kanalen voor uitwisseling van informatie en inlichtingen, de informatiekkanalen voor rechtshandhaving en justitiële samenwerking, of de specifieke mandaten van de bestaande Raadswerkgroepen en van organen als Europol, kan het tevens nodig zijn te voorzien in de mogelijkheid tot het delen van informatie/ervaringen over beste praktijken inzake maatschappelijke integratie van ex-gedetineerden, communicatie in de media en eventuele algemene veiligheidsaspecten in verband met de toegelaten personen, waaronder informatie over een verandering van verblijfplaats van ex-gedetineerden, een en ander in overeenstemming met de nationale en Europese wetgeving, zodra zij op het grondgebied van een lidstaat of een met Schengen geassocieerd land zijn toegelaten. Het kan hier ook gaan om ex-gedetineerden uit Guantanamo die reeds in een vroeger stadium zijn opgevangen.

Deze uitwisseling van informatie en ervaringen kan indien de noodzaak daartoe zich voordoet op verzoek van eender welke delegatie plaatsvinden via de bestaande bevoegde werkgroepen van de Raad of via informele ad hoc groepen (bijv. de vrienden van het voorzitterschap) onder toezicht van het Coreper.
